

Afsked af seks medarbejdere herunder tillidsrepræsentanten

Faglig voldgiftskendelse af 25. november 2002.

Parter

HK/DANMARK som mandatar for et medlem

mod

Finansministeriet, Personalestyrelsen for Trafikministeriet.

Resumé

Sagen handler om, hvorvidt det var berettiget at afskedige en tillidsrepræsentant ved Statshavneadministrationen

i Frederikshavn (SHAF). SHAF var en fælles administration for et antal statshavne.

Afskedigelsen fandt sted, fordi SHAF blev nedlagt med virkning fra 1. januar 2002. Opmanden fandt det ikke godtgjort, at der forelå tvingende årsager til at afskedige tillidsrepræsentanten, og pålagde Trafikministeriet at betale en skønsmæssigt fastsat godtgørelse på 75.000 kr.

Påstande

HK/DANMARK påstod, at Trafikministeriet skulle betale principalt 302.390,82 kr., subsidiært et mindre beløb efter Voldgiftsrettens skøn.

Finansministeriet for Trafikministeriet påstod frifindelse.

Sagsfremstilling

Ved lov nr. 326 af 28. maj 1999 om havne blev det besluttet, at de forskellige statshavne skulle søges overdraget til de respektive kommuner/amter. SHAF udførte som fælles administration en række fælles administrative opgaver for Hammer Havn, Helsingør Havn, Anholt Havn, Hanstholm Havn, Hirtshals Havn, Skagen Havn og Frederikshavn Havn. Af lovforslagets bemærkningerne fremgik det, at Lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse umiddelbart fandt anvendelse for så vidt angik de overenskomstansatte og kontraktansatte medarbejdere ved de pågældende havne.

I forbindelse med lovens vedtagelse foregik der en række drøftelser mellem Trafikministeriet og blandt andre SHAF om, hvilke konsekvenser havneoverdragelserne og nedlæggelsen af SHAF ville få for varetagelsen af SHAF's hidtidige opgaver og for medarbejderne.

Pr. 1. januar 2001 blev Hanstholm Havn, Hirtshals Havn, Skagen Havn og Anholt Havn overdraget til henholdsvis de respektive kommuner og Grenå Havn A/S. Pr. 1. maj 2001 blev Frederikshavn Havn overdraget til Frederikshavn Kommune.

I forbindelse med overdragelsen af Frederikshavn Havn til Frederikshavn Kommune blev to af medarbejderne ansat til at varetage Frederikshavn Havns administrative opgaver. Ingen af de seks øvrige medarbejdere ved SHAF blev ansat i nogen af de overdragede havne. Disse seks medarbejdere blev den 21. juni 2001 partshørt om afskedigelse på grund af manglende mulighed for at anvise anden beskæftigelse. Det fremgik af brevene, at såfremt de overdragede havne/Kystdirektoratet skulle få behov for at ansætte en medarbejder med den pågældendes kvalifikationer ville denne i opsigelsesperioden blive tilbudt stillingen.

Den afskedigede tillidsrepræsentant blev ansat i SHAF i 1982. I 1994 blev vedkommende suppleant for tillidsrepræsentanten, i 1996 sikkerhedsrepræsentant og i maj 2001 tillidsrepræsentant. Tillidsrepræsentanten fandt ikke afskedigelsen berettiget. På et mæglingssmøde 14. september 2001 vedrørende tillidsrepræsentantens afskedigelsessag blev Trafikministeriet gjort opmærksom på, at reglerne om opsigelse af tillidsrepræsentanter ikke var iagttaget i forbindelse med afskedigelsen. Trafikministeriet ændrede derfor tillidsrepræsentantens opsigelsesvarsel ved nyt brev af

19. september 2001.

På foranledning af en ny henvendelse fra tillidsrepræsentantens organisation foretog Trafikministeriet 2. november 2001 fornyet partshøring af tillidsrepræsentanten. Denne fastholdt sin opfattelse af sagen, men blev 23. november 2001 afskediget på ny til fratræden ved udgangen af maj 2002.

Besættelsen af de to stillinger i Frederikshavn Havn skete uden opslag. Hirtshals Havn opslug i januar 2001 en kontorassistentstilling. Det fremgik ikke af opslaget, at ansøgere fra SHAF havde fortrinsret. Skagen Kommune opslug i begyndelsen af september 2001 en stilling som kontorassistent/overassistent til besættelse pr. 1. oktober 2001. Af opslaget fremgik, at ansættelsesbetingelserne var i henhold til organisationsaftale for kontorfunktionærer i staten, men der fremgik ikke noget om fortrinsret. I brev af 11. september 2001 til SHAF meddelte Skagen Havn dog, at ”ansøgninger fra kontorassistenter ansat ved SHAF med de relevante og fornødne kvalifikationer vil ...have fortrinsret til stillingen”. Ingen af de seks medarbejdere søgte en af disse stillinger.

Parternes argumenter

HK/DANMARK anførte, at den afskedigede tillidsrepræsentant allerede i 1994 blev omfattet af beskyttelsen i henhold til aftale om tillidsrepræsentanter i staten mv. samt at det måtte lægges til grund, at medarbejderne i SHAF var omfattet af Lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse.

HK/DANMARK anførte endvidere, at stort set alle den afskedigede tillidsrepræsentants opgaver fortsat bestod efter overdragelsen til kommunerne, men at de nu var lagt ud til de enkelte havne.

HK/DANMARK gjorde gældende, at der dermed var en klar forpligtelse for Trafikministeriet til at sørge for, at medarbejderne ved SHAF fulgte med over til kommunerne. HK/DANMARK fandt det ikke berettiget, at Trafikministeriet henviste til manglende mulighed for at pålægge erhververne

at aftage de ansatte, idet ministeriet kunne have påvirket mulighederne herfor. Ministeriet overlod det i stedet til de enkelte kommuner selv at bestemme, hvem de ville ansætte.

HK/DANMARK gjorde endelig gældende, at Trafikministeriet for så vidt angik tillidsrepræsentanten helt overså, at denne var beskyttet af tillidsrepræsentantreglerne, og at dette måtte indgå med betydelig vægt ved vurderingen af, om der forelå tvingende årsager til at afskedige denne.

HK/DANMARK fandt ikke, at tillidsrepræsentantens manglende ansøgning til en anden stilling kunne begrunde, at der forelå tvingende årsager til afskedigelserne, da dette skulle bedømmes på baggrund af hele sagens forløb. HK/DANMARK fandt, at godtgørelsen på baggrund af ovenstående måtte være af en betydelig størrelse.

Finansministeriet gjorde gældende, at det ved vurderingen af, om der forelå tvingende årsager til at afskedige tillidsrepræsentanten, måtte tages i betragtning, at SHAF havde udført arbejde for samtlige syv havne under Fællesadministrationen, således at de enkelte medarbejdere ikke var tilknyttet en bestemt havn. Trafikministeriet kunne derfor alene pålægge de respektive erhververe af havnene at ansætte medarbejdere fra SHAF, såfremt de ikke med det eksisterende personale var i stand til at udføre havnenes administrative opgaver. Inden afskedigelserne fandt sted, foretog ministeriet en tilbundsående undersøgelse af, om medarbejderne, herunder tillidsrepræsentanten, kunne tilbydes en stilling ved en af de overdragede havne. Dette viste sig imidlertid ikke muligt. Finansministeriet fandt det ikke godtgjort, at der var ansat nye folk udefra i de pågældende stillinger, og at dette i hvert fald kun var sket i det omfang, medarbejderne i SHAF ikke selv søgte de opslåede stillinger.

Finansministeriet gjorde endvidere gældende, at det var en meget vanskelig og næsten umulig opgave at fordele medarbejderne, idet havneadministrationen skulle splittes op på så mange enkelthavne.

Finansministeriet gjorde endelig gældende, at der ved vurderingen af tillidsrepræsentantens situation måtte lægges afgørende vægt på, at hun ikke søgte nogen af de stillinger, der blev opslået.

For så vidt angår størrelsen af en eventuel godtgørelse, anførte Finansministeriet på den ene side, at den specielle og meget vanskelige situation SHAF befandt sig i og på den anden side tillidsrepræsentantens uvillighed til at søge en af de opslående stillinger, måtte føre til, at der kun kunne fastsættes en lav godtgørelse.

Opmandens afgørelse

Der kunne ikke opnås enighed eller flertal for en afgørelse blandt de af parterne udpegede voldgiftsdommere.

Afgørelsen blev derfor truffet af opmanden.

Opmanden udtalte, at der i forbindelse med overdragelsen af havnene var ”en naturlig forpligtelse for Trafikministeriet til ved tilrettelæggelsen af havnenes overgang til kommunerne at udfolde bestræbelser på i videst muligt omfang at medvirke til, at også medarbejderne ved SHAF kunne følge med over til kommunerne”.

Opmanden udtalte endvidere, at ”Det må efter bevisførelsen lægges til grund, at der ikke forud for havnenes overdragelse blev gjort noget forsøg på at fordele medarbejderne fra SHAF på de administrative opgaver, således som de måtte forventes at skulle varetages af de enkelte havne, at (Trafik)ministeriet ikke under forhandlinger med de respektive kommuner om overtagelse af havnene inddrog spørgsmålet om medarbejdernes medfølgning på nogen måde, der kunne forpligte kommunerne, og at medarbejderne kun i meget begrænset omfang blev orienteret om, hvordan deres retsstilling var, og om, hvordan de bedst kunne forholde sig i forbindelse med besættelserne af de stillinger, der ville komme ved de enkelte havne”.

For så vidt angår tillidsrepræsentanten, fandt opmanden, at Trafikministeriet helt havde overset, at denne havde den særlige tillidsrepræsentantbeskyttelse. Trafikministeriet havde således ikke taget hensyn dertil, inden afskedigelsen blev iværksat ved skrivelse af 21. juni 2001.

Opmanden antog, at det – som sagen forløb – var en vanskelig opgave for Trafikministeriet at sikre flest mulige medarbejdere fra SHAF fortsat ansættelse i de administrative stillinger, der skulle besættes ved de enkelte havne. Uanset dette og uanset at tillidsrepræsentantens rolle som tillidsrepræsentant blev udspillet med nedlæggelsen af SHAF ved udgangen af 2001, fandt opmanden på den anførte baggrund, at det ikke var godtgjort, at der forelå tvingende årsager til at afskedige tillidsrepræsentanten.

Opmanden fastsatte herefter en skønsmæssig godtgørelse på 75.000 kr.